

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV INFORMATIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF INFORMATICS

PODPORA ICT PŘI TVORBĚ INVESTIČNÍCH PORTFOLIÍ
ICT SUPPORT FOR INVESTMENT PORTFOLIO CREATION

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

TOMÁŠ PŘEMYSLOVSKÝ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

ING. JIŘÍ KŘÍŽ, PH.D.

BRNO 2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Přemyslovský Tomáš

Manažerská informatika (6209R021)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Podpora ICT při tvorbě investičních portfolií

v anglickém jazyce:

ICT Support for Investment Portfolio Creation

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

- BREDEN, M., SCHWIMMER, M. Excel 2007 VBA – Velká kniha řešení. 1. vyd. Brno: Computer press, 2009. 685 s. ISBN 978-80-251-2698-1.
- JÍLEK, J. Akciové trhy a investování. Praha : GRADA, 2009. 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3.
- KOHOUT, P. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. Praha : GRADA, 2008. 311 s. ISBN 978-80-247-2559-8.
- KOHOUT, P. Finance po krizi. Praha : GRADA, 2011. 328 s. ISBN 978-80-247-4019-5.
- REJNUŠ, O. Teorie a praxe investování s cennými papíry. 3.vyd. Praha : Computer Press, 2004. 257 s. ISBN 80-7226-571-7.
- WALKENBACH, J. Microsoft Excel 2000 & 2002: programování ve VBA. Praha : Computer Press, 2001. 736 s. ISBN 80-7226-547-4.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Kříž, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2011/2012.

L.S.

Ing. Jiří Kříž, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkan fakulty

V Brně, dne 28.05.2012

Abstrakt

Tato práce se zabývá přiblížením otázky zpracování individuálních portfolií, zejména pro klienty finančně – poradenských společností zaměřujících se na zprostředkování investičních produktů. Cílem je vytvoření ICT podpory, především pro začínající konzultanty firmy. Hlavní váha je založena na faktu, že vytvořený software je intuitivní, účinný a efektivní nástroj pomáhající při sestavování portfolií pro koncového investora.

Klíčová slova

investice, investor, portfolio, diverzifikace, akcie, podílové fondy, dluhopisy, ICT podpora, finanční poradenství, investiční poradenství, akciový trh, volatilita, měnové riziko, likvidita

Abstract

This bachelor thesis deals with an approximation and explanation of processing of individual portfolios especially for clients of financial consulting companies, which are focused on the mediation of investment products. The aim is to create ICT support system, primarily for beginning consultants in the company. The main emphasis is based on the fact that the created software is intuitive, efficient and effective instrument to assist in the compilation of portfolios for the final investor.

Key words

investment, investor, portfolio, diversification, share, mutual funds, bonds, ICT support, financial advice, investment advice, stock market, volatility, currency risk, liquidity

Bibliografická citace práce

PŘEMYSLOVSKÝ, T. *Podpora ICT při tvorbě investičních portfolií*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2012. 49 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Jiří Kříž, Ph.D..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušil autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 01. 06. 2012

Tomáš Přemyslovský

Poděkování

Děkuji všem, kteří mi při vypracování bakalářské práce pomohli. Zejména vedoucímu práce, panu Ing. Jiří Křížovi, Ph.D. za jeho ochotu a odborný přístup.

Úvod.....	10
1 Cíle práce a vymezení základních problémů	12
2 Teoretická východiska práce	13
2.1. Investice.....	13
2.2. Akcie.....	13
2.3. Podílové fondy.....	14
2.4. Investiční strategie.....	18
2.5. Likvidita	20
2.6. Volatilita	20
2.7. Diverzifikace	20
2.8. Visual Basic for Applications.....	21
3 Analýza problému a současné situace	23
3.1. Analýza spol. Partners	23
3.1.1. Základní údaje.....	23
3.1.2. Partners v datech	23
3.1.3. Postavení firmy z hlediska obchodního	26
3.1.4. SWOT analýza firmy	27
3.2. Analýza vnějšího okolí	28
3.2.1. Zákon upravující kolektivní investování.	29
3.2.2 Situace na investičním trhu.....	29
3.2.3. Analýza konkurence	32
4. Vlastní návrhy řešení	34
4.1. Investiční průzkum	34
4.2. Tvorba ICT podpory	35
4.3. Zkouška ICT podpory.....	41
Závěr	44

Literatura.....	46
Seznam použitých obrázků, grafů a tabulek	47
Přílohy.....	48

Úvod

Žijeme v době nejistých finančních trhů, výkyvy na akciových trzích zažíváme takřka s železnou pravidelností a pády velkých bankovních domů, zejména v USA, již nemohou překvapit. Do každodenních konverzací se zažilo slovo krize, někteří dokonce volí stupňující variantu v podobě označení recese. Jestli je to opravdu tak špatné, jak nás dennodenně přesvědčují massmédia se vedou debaty. Zároveň však mezi lidmi vznikají obavy a otázky, co tato situace udělá s jejich úsporami. V současné generaci dospělé populace se najde jen hrstka těch, kteří by si nepamatovali pády a konkurzy různých kampeliček, někteří dokonce na vlastní kůži zažili Československou měnovou reformu z roku 1953 a do dnes jsou rozhořčeni jen při pouhé představě, co tehdejší režim udělal s jejich úsporami a vklady. Z dob minulých je potřeba také vzpomenout na rok 1991, kdy dosáhla inflace v ČSR historické hodnoty 56,6% ! Veškeré tyto situace či události neblaze působily na peněženky a vklady spotřebitelů. Může se některá tato situace opakovat? Může přijít ještě něco většího? Lidé jsou v dnešní době extrémně opatrní na to, kam si uloží své těžce vydělané peníze a pomalu se s nimi učí efektivně pracovat tak, aby jim jejich peníze přinášely užitek. Hlavním pojmem u investování či spoření je ale slovo „jistota“. Klienti se ptají, kam uložit své prostředky tak, aby jim byly připisovány úroky, ale zároveň kde mají stoprocentní jistotu, že o ně nepřijdou. Bohužel ovšem v České republice lidé své peníze soustředí zejména na běžných účtech v bankách či vkladních knížkách. Odkládání peněz do prasátka, pod polštář či do prádelníku je v dnešní době stále ještě zcela běžný jev. Zde ovšem klienty žádný zisk nečeká a jejich peníze tak díky neúprosné inflaci spíše ztrácejí na své hodnotě, než aby svému majiteli přinášely užitek. Lidé často dřou od rána do večera proto, aby vydělali peníze, ale už jen hrstka z nich si vyhradí čas, aby zapřemýšlela nad tím, jak to opravdu efektivně udělat, aby jejich peníze pracovaly pro ně.

Najdou se ovšem i lidé, kteří dokáží využívat finanční trh a své finance efektivně rozmnožují. Mezi tyto jedince se řadí i obchodníci s cennými papíry či začínající investoři, pohybující se zejména na trhu s akciemi a podílovými fondy. A především na tyto začínající investory se zaměřuji v této práci. Vždyť zejména investování na trhu s podílovými fondy je administrativně i časově nenáročné, finanční náklady si může

dovolit každý průměrně vydělávající občan a proniknout do tajů investování je tak fascinující. Možností jak zhodnotit peníze se nabízí v dnešní době opravdu mnoho, zejména investování do akcií, podnikání, komodit, nemovitostí, umění a další možnosti, které si každý investor volí podle svých preferencí. V naší zemi se ale ovšem slovo investování moc nepoužívá a pro spoustu lidí je slovem cizím, ba dokonce i sprostým či vyvolávajícím obavy. V tomto ohledu máme ještě před sebou obrovský kus práce směrem k západním civilizacím.

Výstupem z této práce proto bude vytvoření nástroje, který bude pracovat s různými podílovými fondy a na základě vstupních údajů od klienta – investora – amatéra, pomůže poradci, který není zkušeným investičním zprostředkovatelem, vybrat vhodné investiční portfolio pro daného klienta. Nástroj ovšem nemůže počítat s dokonalým načasováním investice, proto jeho výstupy doporučují brát pouze jako určité vodítko při sestavování finančních plánů a také jako ochranu před nevhodně zvolenou investiční strategií. Tato ICT podpora také bude sloužit vedoucím pracovníkům k přerozdělování kompetencí a při tréninkových týmech v rámci vzdělávání nováčků a poradci se tak budou stávat více samostatnými při vytváření konkrétních nabídek.

1 Cíle práce a vymezení základních problémů

Otázky, kterými se budu zabývat v této práci, jsou především zaměřeny na investování drobných investorů, pohybujících se na trhu s podílovými fondy a jejich aktivní správa při sestavování portfolia ze strany finančních poradců, kteří ne vždy jsou zcela samostatní a kompetentní, a při tvorbě investičních plánů může zklamat nejen lidský faktor, ať už se jedná o konkrétní myšlení obchodníka, či proces kontrolní ze strany nadřízeného manažera. Pro konkrétní příklady jednotlivých případů budu uplatňovat své několikaleté nabitě zkušenosti z finančního trhu a také praktiky a metody spolupracovníků společnosti Partners Financial Services, a.s. (dále jen Partners), již jsem součástí.

Dílčím cílem práce je poskytnout komplexní pohled na aktuální situaci na finančních trzích z úhlu vybraných klientů – investorů společnosti Partners, jak na ni pohlíží a zdali ji vnímají jako příležitost nebo spíše jako hrozbu a také jaké zkušenosti mají tito klienti s investováním. K tomuto zkoumání mi pomůže vytvořený dotazník, jenž bude analyzovat danou problematiku.

Hlavním cílem práce je poté vytvořit ICT podporu pro spolupracovníky pracující pod hlavičkou této dynamické a významné společnosti. Neměl by ale zcela nahradit práci ani finančních konzultantů, ani manažerů, spíše by měl fungovat jako podpora při jejich rozhodování při tvorbě investičních portfolií pro individuální klienty – investory a měl by předcházet případným chybným rozhodnutím. Software by také měl podpořit kontrolní systémy manažerských pozic při dohlížení na práci svých týmů.

2 Teoretická východiska práce

Abych mohl správně vytvořit funkční ICT podporu, je nejprve potřeba si nadefinovat některé teoretické pojmy a pochopit co znamenají. Jen na základě těchto informací je program použitelný a srozumitelný i pro neodbornou veřejnost, které tak může pomoci nakouknout do tajů investování.

2.1. Investice

Investicí v ekonomii je zpravidla ta část důchodu, která je investorem vložena do kapitálu. Jedná se tedy především o vložení do nových továren, přístrojů a dalších statků, které nepřináší momentální prospěch, ale umožní do budoucnosti větší výrobu. Investic existuje mnoho druhů, ale v této práci se budu zabývat těmi nejznámějšími a nejoblíbenějšími, zejména investicemi do akcií, podílových fondů, dluhopisů a nemovitostí. Dále také mají investoři možnost investovat do derivátů, komodit ve formě burzovních kontraktů, obrazů a jiných uměleckých děl. [6]

2.2. Akcie

Akcí rozumíme cenný papír, který vyjadřuje fakt, že akcionář – majitel akcie, vložil peníze do akciové společnosti a tím pádem zakoupil podíl v této společnosti. Akcionáři mají různé pravomoce a možnosti, zejména se jedná o možnost participovat na zisku společnosti ve formě dividend. Také se v některých případech mohou podílet na rozhodování o směřování společnosti hlasováním na valné hromadě. S některými akciemi je možno obchodovat na burze cenných papírů.

Akcie v dnešní době především rozdělujeme podle dvou hledisek. První dělení je z hlediska podoby, a to na listinné neboli fyzické listiny a akcie zaknihované jež mají podobu zápisu v evidenci. Druhou možností je rozdělení z hlediska formy na akcie na

jméno, které jsou vydávány na jméno konkrétní fyzické či právnické osoby a na akcie na majitele, jejichž držitel je pro akciovou společnost neznámý.

Investování do akcií přináší investorovi velké možnosti zisku, ale také logické riziko ztráty. Jelikož je to „sázka na jednoho koně“, nemůže být řeč o diverzifikaci a držitel akcie je tak plně závislý na vývoji akciové společnosti který může být pozitivní i negativní. [7]

2.3. Podílové fondy

Alfa a omega investování drobných investorů. Je to v dnešní době nejjednodušší, nejdostupnější a zároveň také nejrozšířenější možnost investování. Do podílových fondů zpravidla investuje více investorů - říkáme tomu kolektivní investování, zejména proto, aby eliminovali riziko špatného výběru investice – diverzifikovali. Podílové fondy jsou v dnešní době obsažené i v investičním životním pojištění, přes které si spoří peníze opravdu hodně lidí, a aniž by si to sami uvědomovali, stávají se tak vlastně drobnými investory, nesoucí investiční riziko, jež jim často pojišťovací poradci ani nevysvětlí.

Podílový fond je zvláštní forma souboru majetku. Nemá právní subjektivitu a je spravován jednotlivými investičními společnostmi, zejména pak jejich portfolio manažery. Investiční riziko kolísání nese vždy klient, to znamená, že může vydělat i prodělat. U podílových fondů se obchoduje s takzvanými podílovými listy, jejichž cena se v časovém hledisku mění.

Jejich oblíbenost mezi investory pramení zejména z jejich dostupnosti a lehkosti s jakou se dají obchodovat. Podílové listy jednotlivých fondů nejsou nijak množstevně omezeny, společnost tudíž může emitovat podle zájmu klientů. Podílové fondy jsou také zejména zakládány na neurčitou dobu, tudíž investoři jsou časově nezávislí. Je to také možnost jak může proniknout do tajů investování opravdu každý, neboť se může opřít o profesionální správu majetku a tudíž nemusí sledovat, jak se trhy vyvíjí, protože o vložené peníze pečuje správce fondu. Navíc není podílník nijak vázán na určitý vstup do nebo výstup z fondu, může kdykoliv obchodovat s podílovými listy za aktuální tržní cenu.

Typů a druhů podílových fondů je v dnešní době nepřeberné množství, zde si představíme hlavní rozdělení, které vnímají investoři a to podle zaměření neboli obsahu fondu. [8]

Akciové fondy

Jedná se o téměř nejrizikovější variantu podílových fondů, na druhou stranu poskytují v dlouhém časovém horizontu největší potencionální výnos podílníkovi. Doporučení poradců s ohledem na minulost radí investovat do akciového fondu s minimálním investičním horizontem 5 let, lépe však delším, zejména kvůli vysoké kolísavosti těchto fondů a jejich nestabilitě. Akciové fondy obsahují akcie, jež portfolio manažer vybírá zejména podle toho, u kterých společností cítí potenciál růstu a který segment trhu vykazuje do budoucna možnost výnosu. Růstový trend akcií vychází především z logiky akciových společností – cílem je vždy dosažení zisku, který inkasuje akcionář.

„Nejschůdnější (a také nejbezpečnější) cestou, jak investovat do zahraničních akcií, jsou však akciové fondy.“¹

Smíšené fondy

Fondy, jež ve svém složení obsahují mix složek. Téměř každá investiční společnost nabízí smíšený fond, ale hodnotit je mezi sebou je velice složité, neboť každý má jinak namíchané poměry mezi akciovými, dluhopisovými či peněžními složkami. Čím více obsahuje akciovou část, tím se považuje za rizikovější a potencionálně výnosnější a naopak. Smíšené fondy používají pro investování spíše začátečníci či investoři, kteří se nechtějí příliš zabývat samotným investováním a hledají časově nenáročnou variantu.

¹ KOHOUT, Pavel. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. Praha : GRADA, 2008, str. 20

Dluhopisové fondy

Tyto fondy se zejména používají jako taková zlatá střední cesta. Fondy mají většinou nižší vstupní poplatky než akciové či smíšené fondy a poskytují potencionální výnos nad hranicí inflace. Dluhopisové fondy jsou také různé, zejména se dělí dle zaměření do regionů, odkud dluhopisy pocházejí. Nejméně rizikové jsou dluhopisy státní. U dluhopisů se také většinou musí počítat s měnovým rizikem a postupovat ho za předpokladu, že dluhopisy mají potenciál vyššího zhodnocení, než ty bez měnového rizika. Dluhopisové fondy ve velkém používají zejména penzijní fondy jako podklad svých investičních záměrů a také životní či kapitálové pojištění, ve kterých tvoří silnou složku.

Fondy peněžního trhu

Jedna z nejkonzervativnějších investičních strategií z hlediska investování na trhu. Svými výnosy svádí neustálý „boj s inflací“, na druhou stranu klientům poskytuje relativně jistý výnos za minimální riziko. Drží se lehce nad hranicí spořicíh účtů v dnešní době a tudíž poskytuje možnosti zejména pro konzervativní investory mající krátké investiční horizonty. Majetek fondu peněžního trhu je uložen především v pokladničních poukázkách, depozitních certifikátech a dluhových cenných papírech s krátkou splatností, většinou ne delší než jeden rok.

„Až budete investovat do fondů peněžního trhu, mějte na paměti, že není fond jako fond a není jedno, jaký si vyberete. I fondy peněžního trhu se liší rizikem a očekávaným výnosem.“²

Nemovitostní fondy

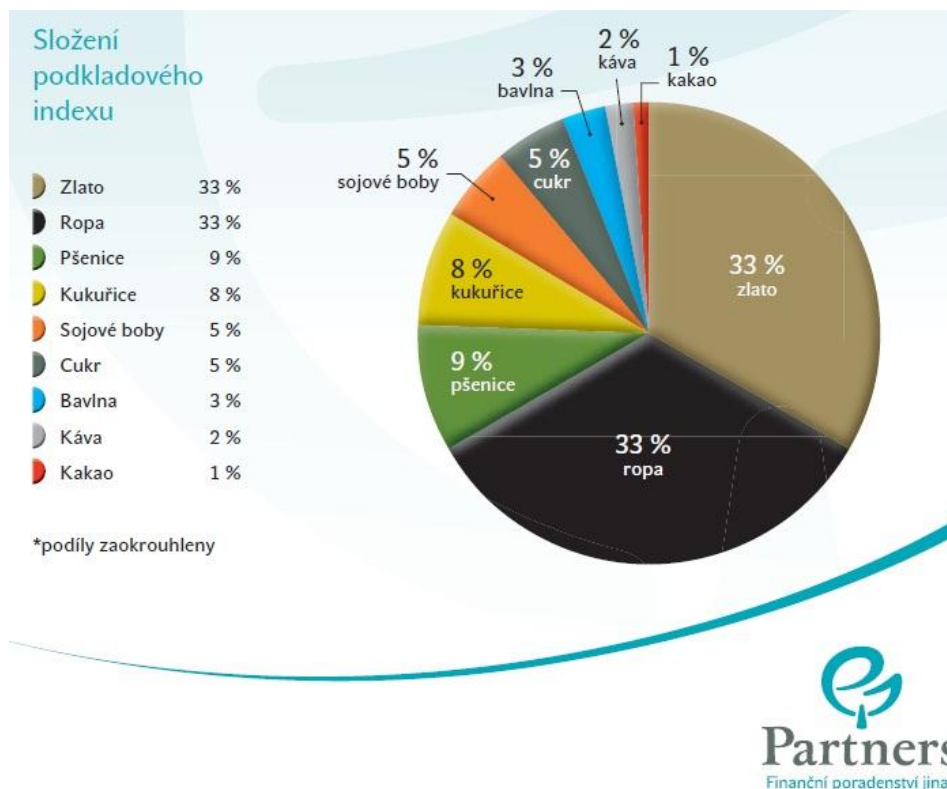
Nemovitostní fondy byly dlouhou dobu považovány za jedny z nejstabilnějších investic, poskytující rozumný výnos s nízkým rizikem kolísání – volatilitou. V podstatě v nemovitostních fondech portfolio manažer nakupuje za peníze investorů nemovité statky nebo cenné papíry na tyto statky navázané. Je to varianta k oblíbené strategii občanů koupit byt nebo dům a ten poté pronajímat a získat tak pasivní příjem.

² SYROVÝ, Petr. Investování pro začátečníky. 2005, str. 56

Touto myšlenkou se již zabýval Robert Kiyosaki ve své knize Bohatý táta, chudý táta. Bohužel jeho styl v dnešní době, kdy máme zavedeno regulované nájemné, již není zrovna použitelný, a proto se lidé obrací spíše k nemovitostním fondům, kde stačí i menší suma peněz, aby klient participoval na růstu nemovitostního trhu.

Komoditní fondy

Dalo by se říci, že se jedná o nejrizikovější investice z hlediska fondů. Komoditní fondy zpravidla sestávají z cenných papírů navázané na komodity, někdy i přímo na konkrétní komodity. Investice do komoditních fondů jsou často i na hranici spekulace a nějaké zajištění či jistotu zde rozhodně nehledejte. Investoři je používají spíše jako doplněk portfolia než jako základní stavební kámen. Jako takovou „třešničku na dortu“ která může extrémně vydělat, ale také z ní nemusíte vybrat téměř nic. V poslední době se ovšem investic do komoditních trhů ujala pojišťovna AXA se svými produkty Balance komodity. Svým klientům garantuje 100% návratnost jednorázově vložených prostředků při dodržení stanoveného investičního horizontu – v téměř všech dosavadních tranších se jednalo o 8 let, a také podíl na zisku z těchto komodit, samozřejmě ovšem dává určité stropy pro výnos, všechno nad tento strop si nechává pro sebe. Varianta vhodná spíše pro investory s konzervativním přístupem, toužícím po proniknutí do investování s komoditami a sledováním tohoto specifického trhu, bez investičního rizika. Samozřejmě kreditní riziko nese stále klient, ale to je minimální vzhledem k síle společnosti, která toto zajišťuje. Nejnovější tranší je produkt Partners Komodity Invest.

Obrázek 1: Partners Komodity Invest, zdroj: interní materiály Partners

2.4. Investiční strategie

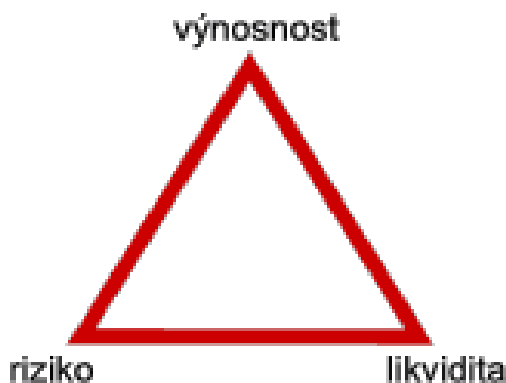
„Radit průměrnému akcionáři, aby v době, kdy trh vyrostl přes určitou hranici, snížil držbu akcie, a aby naopak v době odpovídajícího propadu objem investic navýšil, a toto prezentovat jako vhodnou investiční strategii, může znít téměř jako nesmysl.“³

Jako investiční strategie se zpravidla označuje způsob, jakým investor přemýšlí při zhodnocování svých prostředků. Používáme strategii růstovou, jejímž hlavním cílem je růst investice jako celku, dále strategii růstově výnosovou, u které investor požaduje kromě stoupání hodnoty investice také pravidelný příjem z investice a jako třetí strategii výnosovou, která má jako primární cíl mít pravidelný příjem z investice.

³ GRAHAM, Benjamin. *Inteligentní investor*. 2007, str. 93

Jako druhá možnost dělení investičních strategií se používá rozdělení podle vztahu investora k riziku své investice a očekávanému výnosu. Konzervativní strategie má za hlavní úkol ochranu hodnoty investice před inflací a přináší potencionální výnos na její hranici za malé riziko – nízká volatilita. Investoři ji používají spíše na kratší horizonty. Vyvážená strategie je již rizikovější, zpravidla obsahuje vyvážený poměr dluhopisů a akcií v portfoliu, investorovi přináší středně vysoký výnos za přiměřené riziko, doporučuje se již delší horizont při investování. Dynamická strategie již obsahuje rizikové investice a nabízí nejvyšší zhodnocení, ovšem také za nejvyšší riziko. Doporučuje se zejména na dlouhých horizontech, kdy klient spíše do těchto investic nebude mít potřebu zasahovat.

Investiční strategie se řídí takzvaným pravidlem investičního trojúhelníku. Toto pravidlo určuje váhu mezi výnosem, riziky a likviditou. Je to velice důležitý koncept pro pochopení investování. Každý investor by chtěl maximální výnos, při minimálním riziku a zároveň aby byla zaručena nejvyšší možná likvidita investice. To je ovšem téměř nemožné, zpravidla se musí hledat kompromisy podle toho, který z těchto tři aspektů je pro investora nejdůležitější. [9]

Obrázek 2: investiční trojúhelník, zdroj: dolceta.eu

Základní myšlenka, vycházející z tohoto pravidla je, že pokud chceme vysoký výnos, musíme podstoupit také vysoké riziko. To znamená, že kdo od svých investic požaduje jistotu, nemůže očekávat vysoký výnos.

„Lynchovo zlaté pravidlo: Nikdo nemůže předpovídat úrokové míry, budoucí vývoj ekonomiky anebo akciového trhu“⁴

2.5. Likvidita

Tento faktor důležitý při posuzování investice nám říká, jaká je rychlost přeměnění našich aktiv na hotové peníze, nejlépe beze ztrát. Každá investice má jinou likviditu, některé jsou stanoveny smluvními podmínkami jako třeba termínované vklady nebo vkladní knížky, jiné ovšem svou likviditu mají založenou na principu nabídky a poptávky. Mezi aktiva s nejvyšší likviditou řadíme zejména akcie, které můžeme téměř na denní bázi přeměnit na hotové peníze na akciovém trhu. U fondů je likvidita zpravidla okolo 10 pracovních dnů, může se ovšem lišit společnost od společnosti. Nemovitosti zase sídlí na druhém konci tabulky likvidity, jsou závislé zejména na své lukrativnosti a některé nemovitosti jsou téměř neprodejné – mají velice nízkou likviditu.

2.6. Volatilita

Vyjadřuje míru rizika investice. Tímto měřítkem můžeme vyjádřit míru kolísání hodnoty aktiva nebo jeho výnosové míry. Zpravidla se přepočítává na roční volatilitu. Volatilita u finančních instrumentů značí zejména nestálost, či změnu.”

2.7. Diverzifikace

Diverzifikace, neboli rozložení rizika je u investic jeden z nejdůležitějších aspektů. Nejčastěji se jedná o rozložení rizika mezi větší množství investičních nástrojů. Důvod je jednoduchý, pokud bude mít investor všechny své peníze v jednom finančním instrumentu, může se stát cokoliv. Pokud ovšem správně diverzifikuje – rozloží riziko, může i případné nepříznivé situace přestát.

⁴ KOHOUT, Pavel. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. Praha : GRADA, 2008, str. 39

První možností jak rozložit riziko je diverzifikovat dle typu a druhu investice, neboli nevsázet vše jen například na akcie, ale investici doplnit nemovitostmi, dluhopisy či fondy peněžního trhu.

Další diverzifikací je možnost rozdělit investici do různých oblastí investic, například telekomunikace, plodiny, energie, služby.

Můžeme také použít diverzifikaci dle místa investice, například Západní Evropa může stagnovat, zatímco Asie může strmě klesat a tohoto poklesu lze posléze využít.

Důležitým rozdělením rizika je také nedávat veškeré finance jednomu investičnímu správci, ale rozložit je mezi více institucí.

Poslední, ale rozhodně ne nejméně důležitou diverzifikací, je rozdělení dle načasování investice. Toto je potřeba zohlednit zejména u větších jednorázových investic, kdy investor používá větší procentuální majetek a díky načasování může využít situace trhu.

„Základ této metody tkví ve rčení „nesázej všechno na jednu kartu“, protože je prokazatelně dokázáno, že držba více druhů rizikových aktiv, neboli diverzifikace, snižuje celkové riziko., jemuž je investor vystaven.“⁵

2.8. Visual Basic for Applications

Jedná se o programovací jazyk, vytvořený přední softwarovou velmocí, společností Microsoft, která ho aplikovala ho do svého operačního systému Windows. Jedná se o jeden z nejjednodušších programovacích jazyků. Uživatelsky velice přístupný a intuitivní, dalo by se říci, že se s ním může základní věci naučit každý průměrný uživatel počítače. Uživateli přináší zejména možnosti využívat efektivně systém Windows, spravovat automatizovaně web, spravovat různé databáze či rozšířit možnosti Windows a jeho programů jako je Word nebo Excel. Visual Basic for Applications, též nazývaný zkráceně VBA je implementovaný přímo do balíčku MS office, konkrétně zejména do MS Excel.

⁵ REJNUŠ, Oldřich. Teorie a praxe investování s cennými papíry. 2.vyd. Praha : Computer Press, 2003. str. 128

Programový kód je zapisovaný jako posloupnost příkazů do procedur nazývaných makra. To umožňuje zejména práci s formuláři, které může uživatel upotřebit pro nejrůznější činnosti a může do nich zavést konkrétní ovládací prvky, které spouští naprogramované procedury. [10]

Základní, nejčastěji používané ovládací prvky a jejich funkce:

Obrázek 3: Panel nástrojů, zdroj: slezak-petr.cz

Label (popis) zobrazuje na formuláři informace – text.

TextBox (textové pole) je ovládací prvek, jež uživateli umožňuje zadat text. Má podobnou funkci jako Label.

ListBox (seznam) nabídne vždy seznam hodnot, ze kterých je možné si vybrat.

ComboBox (pole se seznamem) je kombinací funkcí ListBoxu a TextBoxu, neboli je možné vložit hodnotu novou, nebo si uživatel může vybrat z některé již vložené hodnoty.

CheckBox (zaškrťovací tlačítko) poskytuje vložit možnost volby ANO zaškrtnutím tlačítka, pokud zůstane prázdné, hodnota tlačítka je FALSE (NE).

OptionButton (přepínač) slouží pro zobrazení stavu výběru prvku.

CommandButton (příkazové tlačítko) zahajuje, přerušuje nebo ukončuje proces. Lze na něj umístit text či obrázek. [11]

3 Analýza problému a současné situace

V této části práce se budu zabývat analyzováním současné situace na investičních trzích a také tím, kde na tomto trhu stojí společnost Partners Financial Services, a.s. a jak se její postup odvíjí na základě porovnání s konkurencí a trhem.

3.1. Analýza spol. Partners

Tato finančně poradenská společnost je relativně mladou a dynamickou firmou, která ovšem v České republice rozvířila investiční vody a snaží se investování na kapitálových trzích přiblížit i lidem, kteří z toho mají prozatím z jakéhokoliv důvodu nějakou obavu. V následující kapitole se ji pokusím lehce přiblížit ať již ve faktických věc, tak i z vlastního pohledu, neboť již čtvrtým rokem podnikám pod mandátní smlouvou s touto společností.

3.1.1. Základní údaje

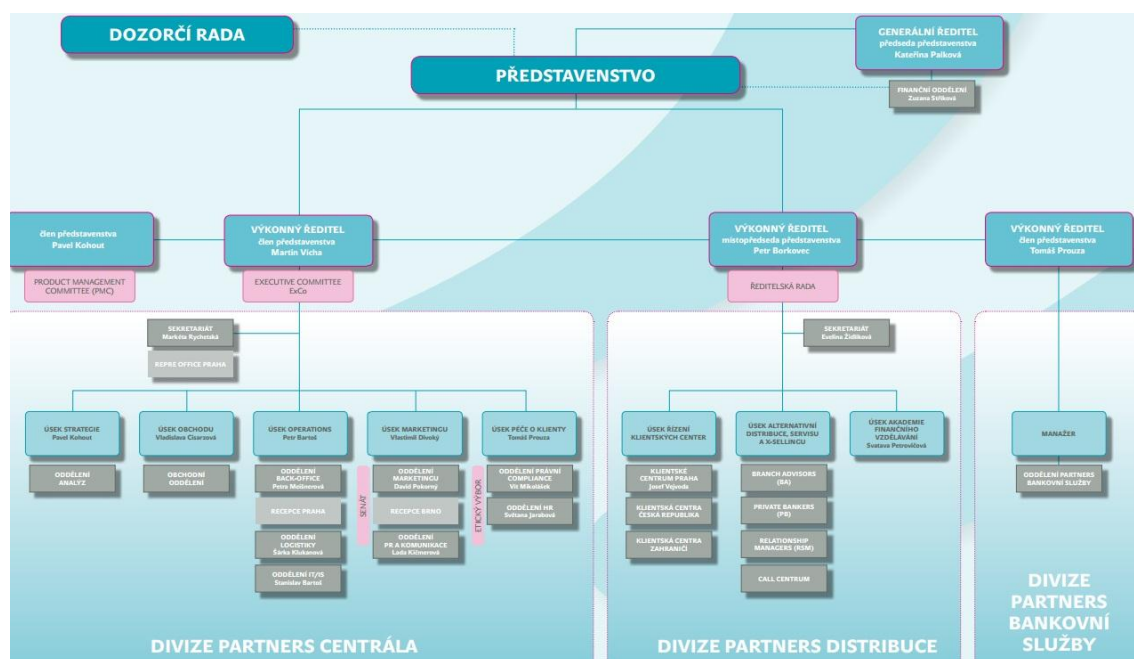
Obchodní firma	Partners Financial Services, a. s.
Sídlo společnosti	Praha 4, Tůrkova 2319/5b, PSČ 149 00
Identifikační číslo	27699781
Daňové identifikační číslo	CZ27699781
Právní forma	akciová společnost
Základní kapitál	30.000.000 Kč
Zápis do obchodního rejstříku	18.7.2007

3.1.2. Partners v datech

Provizní obrat v roce 2011	1 174 000 000 Kč
Sjednaných smluv v 2011	469 774
Klientů	276 000
Aktivních poradců	3 500

Produktů v nabídce	365
Obchodních partnerů	52
Zaměstnanců centrály	109
Hypoteční úvěry	35% podíl na trhu
Investice	27% podíl na trhu
Spořicí účty	85% podíl na trhu
Penzijní připojištění	24% podíl na trhu
Pojištění	21% podíl na trhu

Z uvedených čísel že Partners bude mít co slavit, když se po 5 letech působení ohlédne za svým dosavadním působením. V následujícím grafickém zpracování se podívejme, kdo za těmito úspěchy stojí.

Obrázek 4: Organizační struktura Partners, zdroj: Výroční zpráva spol. Partners

Hlavním mozkiem je centrála společnosti. Na její špici stojí generální ředitelka a zároveň předsedkyně představenstva Kateřina Pálková, bývalá ředitelka banky ČSOB. Dále jsou v divizi Partners centrála podřízené organizační struktury a jednotlivé úseky, nad kterými dohlíží ještě výkonný ředitel a člen představenstva Martin Vícha. Divizi Partners distribuce šéfuje výkonný ředitel a místopředseda představenstva Petr

Borkovec. Divizi Partners bankovní služby má na starosti výkonný ředitel a člen představenstva Tomáš Prouza. Dalšími členy představenstva jsou Pavel Kohout, jež je ředitelem pro strategii, Petr Bartoš – ředitel Operations, Vít Mikolášek – ředitel právních služeb a compliance. Předsedou dozorčí rady je Radim Lukeš.

Úsek péče o klienty

V čele stojí Tomáš Prouza. V roce 2000 spoluzaložil a do roku 2004 řídil server Peníze.cz. V létě 2004 se stal náměstkem ministra financí s odpovědností za finanční trhy a mezinárodní vztahy. V roce 2007 působil půl roku jako ombudsman Poštovní spořitelny, druhé největší banky v ČR. Ochráně klientů se věnuje i jako expert Světové banky, je předsedou Akademie finančních poradců. Vedle různých médií publikuje i na svém serveru www.prouza.cz.

Úsek operations

Má na starosti řešení hladkého chodu společnosti, administrace, back-office a řešení případných problémů. Vedení se v roce 2009 ujal Petr Bartoš, jeden z nejlepších IT odborníků v republice, který v poslední době vyvíjí především podpůrné moduly pro práci finančních poradců.

Úsek strategie

Šéfuje Pavel Kohout – odborník na investičním poli, člen Národní ekonomické rady vlády (NERV), jeden z nejuznávanějších českých ekonomů. Publikuje v mnoha odborných médiích u nás i v zahraničí. Jeho publikace vychází i v zahraničí.

Úsek obchodu

Šéfkou tohoto úseku je Vladislava Cisarzová. Stará se zejména o správný chod obchodního oddělení společnosti a práci s korporátními materiály společnosti..

Úsek Marketingu

V současné době stojí v čele tohoto úseku Vlastimil Divoký. Úsek zařizuje především reklamu a propagaci společnosti – stačí se rozhlédnout v Brně – jezdí

„PARTNERS“ tramvaj, billboardy po celém Brně (například u nádraží) , internetový portál finmag.cz

3.1.3. Postavení firmy z hlediska obchodního

Partners byla založena v červnu roku 2007, dalo by se tedy říct že je nováčkem ve světě finančního poradenství, ale opak je pravdou. Společnost čerpá z více než dvacetileté zkušenosti německé poradenské firmy OVB, ze které se Partners právě v červnu roku 2007 odštěpila. Důvodů pro odtržení a založení vlastní společnosti byla především špatná pověst společnosti na finančně poradenském trhu a neochota německého vedení investovat do vývoje, reklamy, vzdělání svých pracovníků a jakéhokoli rozšiřování. Společnost Partners tyto nedostatky odstranila a šla si tvrdě za svým krédem „finanční poradenství jinak“ a tím se odlišila od trhu finančního poradenství, který v České republice má takřka nulový kredit a nastolila nový směr, kterým by se měl tento na západě prestižní byznys ubírat. Zde jen pro informaci uvedu největší „konkurenci“ ve finančně poradenském trhu:

OVB Allfinanz, a.s; Fincentrum, a.s.; AWD Česká Republika, s.r.o; Broker Consulting, a.s; ZFP Akademie, a.s.

Společnost Partners se ovšem v roce 2010 o obrovský kus posunula kupředu a ve spolupráci s UniCredit bankou otevřela vlastní „Partners banku“. Součástí Partners bankovních služeb je především unikátní běžný účet spojený se spořicí účetem a Partners hypotéka. Partners banka se bude vyvíjet i dále, chystají se momentálně především spotřebitelské úvěry a celkově se společnost Partners snaží vyjít klientům vstříc, aby klienti nebyli jen „lovná zvěř“ na finančním trhu, kdy je neustále „crosseluje“ jedna banka za druhou. Jako první poradenská společnost také založila vlastní investiční společnost, konkrétně 28.4.2011 dostala od ČNB licenci k podnikání v tomto segmentu a začala svým klientům nabízet investice s aktivní správou a přístupem, ke kterým se do té doby dostala jen opravdu VIP klientela. Opět tedy o kousek přiblížila investování českým domácnostem a udělala jej dostupnější a jednodušší. K 31.12.2011 působilo ve společnosti cca 3 500 aktivních poradců a ke stejnému datu bylo evidováno 276 000 klientů.

3.1.4. SWOT analýza firmy

Silné stránky

Již od samého začátku se Partners dobrým dojmem prezentuje v médiích (články o Partners, analýzy zpracované našimi odborníky, reklama v TV i billboardy, sponzoring apod.) a značka jako taková má velice silné a kvalitní jméno. Firma se taktéž angažuje na svém webu www.finmag.cz, kde publikuje zprávy a komentáře z finančního trhu, plus koupila server www.penize.cz. Do povědomí klientů i obchodních partnerů se firma dostala i díky televiznímu pořadu Krotitelé dluhů.

Silnou stránkou ale není jen dobré jméno společnosti ale také kvalitní vzdělávací systém, který zaručuje kontrolovatelnou profesionalitu pracovníku a také nepřetržitý růst firmy i v období takzvané „recese“.

Slabé stránky

Slabé stránky společnosti u vzniku firmy byly především ve výběru špatných lidí, kteří firmě a její pověsti nesvědčili. Bylo to zejména z důvodu rychlého počátečního růstu, nicméně dnes je nábor nových spolupracovníků pod přísným dohledem takže se tato slabá stránka eliminovala. Dnes snad jedinou slabou stránku firmy je odvětví, ve kterém se pohybuje – finance, poradenství, investice, pojištění a podobné výrazy jsou v českých rovinách téměř považovány za sprostá slova a to je věc, kterou musí právě společnost Partners svou prací odbourat.

Příležitosti

Příležitostí na finančně poradenském trhu je neskutečně mnoho a firma Partners se je snaží využívat. Především zviditelnění a rozšíření svých služeb za pomoci otevření unikátní privátní Partners banky, kterou v roce 2010 rozjela a otevírá jí obrovské možnosti. V současné době je několik málo privátních bank, které se starají o top klientelu, nicméně Partners banka půjde cestou privátního bankovníctví pro retailovou klientelu. Dále také již zmíněné rozjetí Partners investiční společnosti, které je průlomové na českém trhu a poskytuje možnosti obsloužit opravdu komplexně jakéhokoliv klienta.

Další velké možnosti má firma v podobě expanze na další trhy. Momentálně firma působí na Českém, Slovenském a pár měsíců již i na Polském trhu a plánuje expanzi do východních zemí, především Rumunsko či Ukrajina. Rumunsko bylo zvoleno právě díky vynikající příležitosti, které tamní podmínky skýtají. Trh je tam o 20 let opožděn, dá se tedy dokonale předvídat další vývoj. Finančnictví a developerský boom je na vzestupu, navíc v zemi působí silná česká komunita. Podle úspěchu této expanze se plánuje rozšiřování do dalších zemí.

V neposlední řadě je zde obrovská příležitost zkulturnit český finanční trh a také finanční gramotnost veřejnosti. Partners ve spolupráci s Mendelovou univerzitou otevřela magisterský obor Finance a investiční management, jež má za cíl zejména úzké propojení nabitých zkušeností s praxí tak, aby absolventi po dokončení studia měli již nějaké prestižní místo u finanční instituce. Dále okrajově spolupracuje s vládou ČR v oblasti zavádění povinné finanční gramotnosti do českých škol.

Hrozby

Firma samozřejmě vnímá i hrozby spojené s podnikáním a se strukturálním systémem, především se může jednat o nedostatečnou kvalitu spolupracovníků, která je naštěstí dokonale hlídána. Firma v momentální době prochází auditem a vnitřní kontrolou ČNB a zatím kontrolori nenašli sebemenší chybu, vypadá to tedy že do budoucna nemůže stálý nárůst společnosti relativně nic ohrozit. Snad jen vývoj světových trhů a „nasycenost“ trhu může v budoucnosti přibrzdit růst a expanzi.

3.2. Analýza vnějšího okolí

Kapitálový trh je v dnešní době neskutečně dynamickým trhem, zažívající nejrůznější otřesy, vzestupy i pády. V následujícím úseku si ho trochu dopodrobna rozebereme, abychom se podívali na to, v jakém prostředí vlastně Partners podniká a jaké jsou možnosti.

3.2.1. Zákon upravující kolektivní investování.

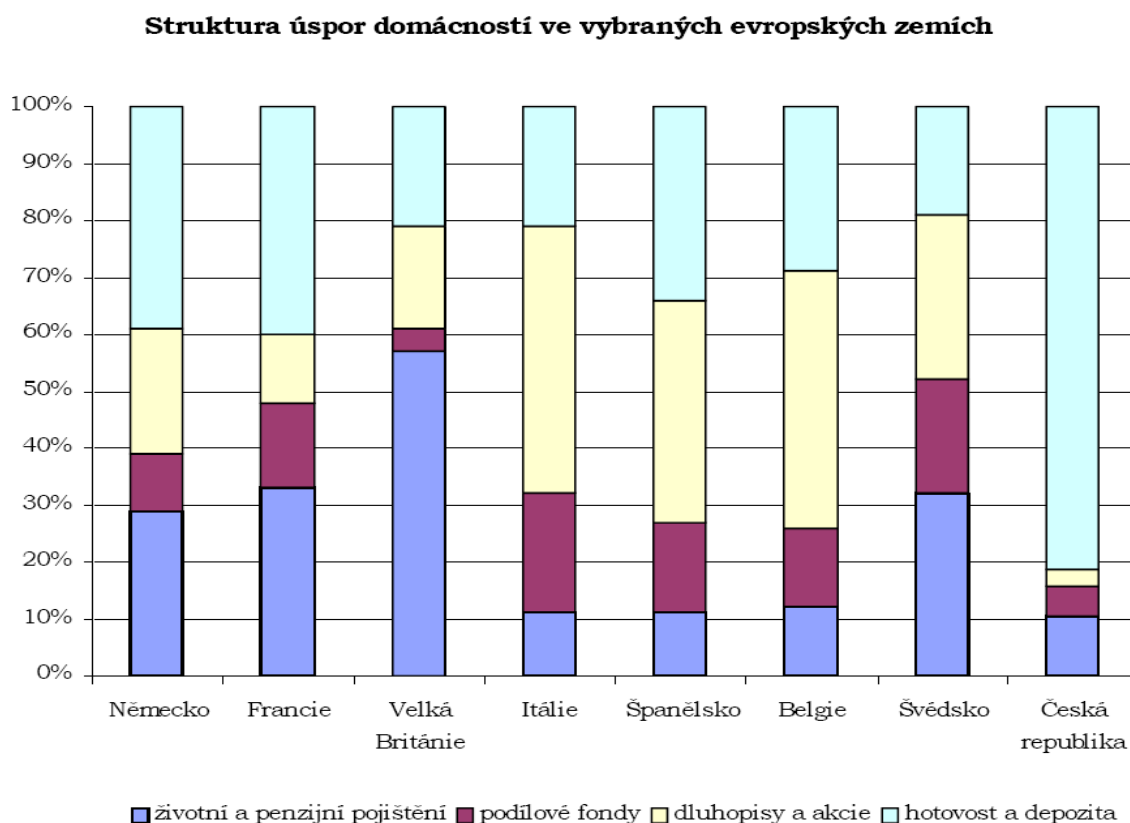
Dne 15. července 2011 byla ve Sbírce zákonů pod číslem 188/2011 Sb. publikována novela zákona 189/2004 Sb., o kolektivním investování. Novela zákona byla uzákoněna zejména proto, že implementuje směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2009/65/ES, o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů, známých jako „UCITS IV“, a dalších evropských legislativních aktů, které UCITS IV provádějí.

3.2.2 Situace na investičním trhu

Situace na investičním trhu je v dnešní době extrémně nestabilní a pro mnoho běžných investorů velice nepřehledná. Hlavní masovou vlnu tvoří media a komunikační kanály či v dnešní době tolik populární sociální sítě. Objevují se neustálé poplašné zprávy jak ta či ona ekonomika krachuje, nejčastěji je s tímto pojmem skloňováno Řecko, Irsko, Španělsko a Itálie či Portugalsko. Do tohoto stavu přišla ještě nespokojenost s vládní politikou a lidé přestali věřit vládním návrhům a úsporným opatřením. Žijeme v době, kdy běžný investor chce své investice spíše ochránit před inflací a přemýšlí kam bezpečně uložit vydělané peníze tak aby je neztratil a případně i něco drobného vydělal. Lehký vzestup zaznamenaly opět tzv. „kampeličky“ ve kterých v dřívější době velké množství klientů ztratilo své peníze, ale dnes již nad jejich činností dohlíží ČNB a přísnými regulacemi se snaží peníze vložené klienty ochránit. Momentálně řeším případ jedné své klientky, která měla peníze uložené v UniBonu, záložně, které ČNB odňala licenci k působení jako spořitelní družstvo. Měla termínovaný vklad na 2 roky s garantovaným úročením 3,8% p.a., což je rozhodně vyšší zhodnocení než v jakékoliv české bance. Bohužel ale podnikání záložny skončilo, ale díky povinnému pojištění vkladů do výše 100 000 Euro u Fondu pojištění vkladů se klientka nemusí bát o své peníze, neboť i kdyby se dostala UniBon do insolvence, což se zatím nestalo, své peníze ve 100% výši dostane nazpět včetně úroků připsaných do dne vyhlášené insolvence.

Lidé v České republice drží největší objemy peněz zejména na běžných účtech, stavebních spořeních, penzijních připojištění a také životních pojistkách. Ve srovnání

se západní Evropou by se dalo říci, že lehce pokulháváme ve finanční gramotnosti. Investiční trh se u nás teprve postupně vyvíjí, lidé se mu přibližují a již se ho tolik nebojí. Následující graf ukazuje, jak vypadá situace s úsporami domácností, dle zprávy o vývoji finančního trhu v roce 2011 od Ministerstva financí ČR.

Obrázek 5: Úspory domácností, zdroj: vlastní dle dat Ministerstva financí ČR

Možností jak zhodnotit peníze v dnešní době trh nabízí opravdu dostatek. Jednou z nich je investování do podílových fondů, investiční možnost dostupná nejširší skupině klientů pro svou jednoduchost a transparentnost. Klient jen na základě smlouvy o obstarávání cenných papírů ze svého běžného účtu odešle peníze do investiční společnosti a tímto krokem nakoupí určitý počet podílových listů konkrétního fondu. Fondy vznikly především kvůli diverzifikaci klientova portfolia, tudíž jsou složeny z nejrůznějších akcií firem, dluhopisů státních i korporátních, komoditních mixů či pokladních poukázek. Tímto krokem investiční společnosti přiblížily investování českým domácnostem, neboť se jim částečně podařilo snížit riziko, které je při

investování do čistých akcií několikanásobně vyšší ovšem za obětování potencionálního zisku. [12]

Na následujícím obrázku se můžeme podívat na rozložení největšího podílového fondu v ČR – Sporinvest, jehož oblība pramení zejména z jeho správce, jímž je Investiční společnost České spořitelny.

Nejvýznamnější firemní emitenti v portfoliu

SANTANDER UK	3,68 %
ERSTE GROUP	2,76 %
UNICREDIT BK AUSTRIA	2,68 %
GENERAL ELECTRIC	2,08 %
CITIGROUP	1,82 %
JP MORGAN	1,81 %
CEZ	1,66 %
KBC	1,40 %
ING BANK	1,15 %
DEUTSCHE TELEKOM	1,05 %

Nejvýznamnější firemní dluhopisy v portfoliu

SANTANDER UK VAR/12	3,68 %
UNICREDIT BK AUSTRIA VAR/12	2,68 %
CITIGROUP VAR/12	1,82 %
GENERAL ELECTRIC 4,625/13	1,45 %
CESKA SPORITELNA VAR/13	1,42 %

Struktura portfolia podle původu emitentů

ČR	67,69 %
USA	6,30 %
Slovensko	5,81 %
Rakousko	5,50 %
Německo	3,05 %
Velká Británie	4,04 %
Austrálie	0,75 %
ostatní země EU	6,87 %

Obrázek 6: Struktura podílového fondu Sporinvest, zdroj: iscs.cz, vlastní úprava

Dle dlouhodobých výsledků Sporinvestu lze usuzovat, že fond je stabilní alternativou pro konzervativnější část investorů. Proč je ovšem fondem s největším spravovaným majetkem klientů, se lze jen dohadovat. Z mého analyzování vyplývá, že je to především díky politice největší banky v ČR – České spořitelny, která svým klientům tento fond aktivně nabízí a jelikož se jedná o banku, u které mají klienti v ČR

rozhodně největší množství uložených peněz, je tato pozice jedničky podílových fondů pochopitelná. Klientům ovšem s touto možností investování vznikají i určité možné problémy – mají své peníze zainvestovány pouze skrz jednu společnost a informace dostanou od sice proškolených zaměstnanců banky, leč nejedná se o odborníky na investice, ale o řadové zaměstnance, kteří logicky nemůžou znát všechny aspekty, statuty a podrobné informace o fondu. Sám jsem si na vlastní kůži vyzkoušel, jak nejmenovaná paní L. na přepážce pobočky České spořitelně v Přerově splní svou informační povinnost, vyplývající ze § 88 odst. 1 úplného znění zákona č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování. Bohužel, dostal jsem je kusé informace typu „jedná se o spoření, které si můžete kdykoliv vybrat, bez vázací lhůty, s možností kdykoliv přerušit placení“. Informace o tom, že jakožto investor nesu investiční riziko, či jestli kreditní riziko drží banka či já, jsem bohužel nedostal. Ztráty, které jsou na investičním trhu zcela běžným jevem, jsou poté chápány neinformovanými investory jako chyba banky a mnohdy se neoprávněně rozčilují jen proto, že předem nebyli dostatečně obeznámeni s rizikami spojenými s investováním.

3.2.3. Analýza konkurence

Společnost Partners podniká na finančně – poradenském trhu. Samozřejmě že na tomto trhu není sama, ovšem za konkurenci v pravém slova smyslu dnes již nelze považovat ani jednu společnost, neboť Partners založením vlastní investiční společnosti a bankovních služeb ujela konkurenčním společností o parník. Pojďme si ovšem představit a analyzovat firmy, působící na stejném trhu a nabízející klientům podobné služby.

OVB Allfinanz, a.s. byla založena v roce 1992, společnost se sídlem v Německu dlouhou dobu hrála prim na českém trhu, momentálně má cca 900 000 klientů a přibližně 3 000 spolupracovníků. Z hlediska investičních možností spolupracuje s 10 investičními partnery a má možnost svým klientům vybírat podílové fondy na míru, i když mandátáři OVB se investicemi příliš nezaobírají a preferují spíše jiné možnosti spoření peněz.

ZFP Akademie, a.s. založena na konci roku 2002 se zahájením činnosti k 1. 1. 2003 navazuje na společnost ZFP, kterou založili manželé Poliakovi v roce 1995. Jedná se o společnost, pod jejíž hlavičkou je zaregistrováno největší množství „finanční poradců“, konkrétně 83 561 osob, z čehož ale pouze 4 138 má registraci PPZ u ČNB. Společnost svou filozofii opírá o myšlenku naučit každého rozumět svým financím tak, aby mohl každý člověk sám sobě dělat poradce ve světě financí. Dle mého názoru šílená myšlenka, hrající do karet zejména majitelům, kteří na tom vydělávají ročně stovky milionů korun, a ze své praxe jsem se ještě nesetkal s kvalitním portfolio od této společnosti, neboť jak může nováček sám sobě udělat kvalitní portfolio když tomu téměř nerozumí. ZFPA má pouze 2 investiční partnery ve své nabídce a téměř je nevyužívá.

Společnost Broker Consulting, která vznikla v roce 1998, hraje také významnou roli na finančně poradenském trhu. Má více jak 250 000 klientů, které obsluhuje cca 1600 spolupracovníků. Společnost disponuje tzv. „OK finančním plánem“, který klientům přibližuje jejich cíle a přání a při jehož sestavování mají poradci možnost použít produkty 9 investičních partnerů. Z mého pohledu jedna z nejvíce konkurence schopných společností, uvědomující si vývoj finančního a investičního trhu, která relativně zachytila nástup podílových fondů a legislativních změn ze strany ČNB.

Jak jsem již uvedl, srovnávat spol. Partners s firmami podnikajícími na stejném trhu je velice složité. Pokud srovnáme ovšem čistá čísla, má možnost investice klientů rozložit mezi největší množství podílových fondů – v dnešní době cca 600 od 13 investičních partnerů. Největší konkurencí se tedy stávají privátní investiční společnosti a privátní investiční poradci, spravující zejména velké majetky VIP klientů. Jejich hlavním rysem ovšem je, že přebírají odpovědnost za investiční strategii, kterou pro klienta vyberou. Investiční poradci se svým klientům starají pouze o investiční možnosti a nepřinášejí přidanou hodnotu v podobě komplexní správy smluv a financí, kterou mají možnost přinést právě finanční poradci. [13]

4. Vlastní návrhy řešení

Získané teoretické znalosti a objasněné pojmy chci nyní aplikovat do praxe a vytvořit ICT podporu fungující pro tvorbu investiční portfolio. Základním požadavkem je, aby pomáhal šetřit čas a energii při sestavování individuálních portfolio a reflektoval také požadavky klientů. Požadavky a zkušenosti klientů – investorů si nejprve zjistím pomocí investičního průzkumu.

4.1. Investiční průzkum

S požadavkem o vyplnění investičního průzkumu jsem oslovil 50 občanů ČR, kteří mají navázanou spolupráci s finančními poradci spol. Partners, jsou ve věku mezi 25 a 55 lety a mají minimálně středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou. Informace mi poskytlo 44 z 50 oslovených. Investiční průzkum je k nalezení v přílohách.

Otázky, které byly položeny:

1. Jaké máte znalosti z oblasti investování na kapitálovém trhu.
2. Kde jste se poprvé setkal s možností investování.
3. Kolik ze svého příjmu investujete na měsíční bázi na kapitálovém trhu.
4. Jak vnímáte aktuální „finanční krizi“ z hlediska investování
5. Jaké jsou vaše zkušenosti s investováním
6. Jaké množství peněz máte v současné době zainvestováno

Z průzkumu jasně vyplynulo, že znalosti klientů jsou spíše pokročilé, většina z respondentů se poprvé setkala s investováním až u finančního poradce a také že tato většina vnímá finanční krizi spíše jako příležitost než problém. Klienti, kteří dosud neinvestovali na kapitálovém trhu finanční krizi spíše neřeší nebo ji vnímají jako problém. Dotazovaní respondenti mají zainvestováno většinou mezi 100 000 – 300 000 Kč a ti, kteří investují své prostředky i na měsíční bázi, mají veskrze pozitivní zkušenosti. To se ovšem již nedá tvrdit o klientech, kteří mají své peníze zainvestovány

pouze jednorázovým způsobem a na měsíční bázi tudíž neinvestují. Tady se již setkáváme s odpověďmi ohledně zkušeností spíše negativními. Klienti, kteří uvedli jako první kontakt s možností investování v pojišťovně, mají ve všech případech špatné zkušenosti. Je to logické, neboť přes pojišťovnu a její produkty se sice dá investovat prostředky a nést společně s pojišťovnou investiční riziko, ale likvidita je velice špatná a poplatkové strategie pojistných produktů jsou nastaveny výhodně pro pojišťovny, tudíž klient dostane jen část zisku a to ještě musí dlouho vyčkat, než se splatí počáteční náklady.

4.2. Tvorba ICT podpory

Při tvorbě samotného programu jsem vycházel z faktů, že navržená investice musí být dostatečně diverzifikovaná a musí případně zadavatele upozornit na příliš rizikové požadavky jako používání rizikových investic v krátkém časovém horizontu.

Program tedy vyhodnotí zadané parametry – Investice v Kč, Volatilita v % a Maximální investiční horizont zadávaný v letech. Na základě propočtů navrhne rozložení kapitálu do 3 různých investičních nástrojů od 3 rozdílných investičních správců. Pokud mu případnou požadavky příliš rizikové, upozorní na to uživatele.

Programovací kód s popisky:

Jako první krok si musíme nadefinovat proměnné

```
Private Sub butCompute_Click()
```

```
    Dim Money As Double
```

```
    Dim Volatility As Double
```

```
    Dim MaxYears As Double
```

```
    Dim v1 As Double, v2 As Double, v3 As Double
```

```
    Dim SelectedFondRows(3) As Integer
```

```
    Dim SelectedCompanies(3) As String
```

Dim i As Integer

Dim a As Double, b As Double, c As Double

Dim Sheet As Worksheet, Sheet2 As Worksheet

Set Sheet = ActiveWorkbook.Sheets(1)

Set Sheet2 = ActiveWorkbook.Sheets(2)

Money = Sheet.Cells(2, 2)

Volatility = Sheet.Cells(4, 2)

MaxYears = Sheet.Cells(6, 2)

Nastává hledání prvního fondu a to toho, který je nejbližze zadané volatilitě

SelectedFondRows(2) = SelectFond(Volatility, Money, MaxYears)

If (SelectedFondRows(2) < 0) Then

MsgBox "Zadaná kombinace volatility a horizontu je příliš riziková"

Exit Sub

End If

v2 = Sheet2.Cells(SelectedFondRows(2), VolatilityColumn)

SelectedCompanies(2) = Sheet2.Cells(SelectedFondRows(2), CompanyColumn)

Jako třetí krok následuje hledání druhého fondu, konkrétně musí být splňovat dvě podmínky: být v seznamu nad předchozím zvoleným a být od jiné společnosti

i = SelectedFondRows(2)

While i > 1

If (SelectedCompanies(2) <> Sheet2.Cells(i, CompanyColumn) And
Sheet2.Cells(i, YearsColumn) <= MaxYears) Then

SelectedFondRows(1) = i

v1 = Sheet2.Cells(i, VolatilityColumn)

```

        SelectedCompanies(1) = Sheet2.Cells(i, CompanyColumn)
        i = -1
    Else
        i = i - 1
    End If
Wend

If i <> -1 Then
    MsgBox "Zadaná kombinace volatility a horizontu je příliš riziková"
    Exit Sub
End If

```

Čtvrtým krokem je hledání třetího fondu, splňujícího dvě podmínky: v seznamu je pod prvním nejbližší ve volatilitě a zároveň je od jiných společností než předchozí dva

```

i = SelectedFondRows(2)
While (i > 1)
    If (Sheet2.Cells(i, VolatilityColumn) = "") Then
        MsgBox "Zadaná kombinace volatility a horizontu je příliš riziková"
        Exit Sub
    ElseIf (SelectedCompanies(2) <> Sheet2.Cells(i, CompanyColumn)) And _
        (SelectedCompanies(1) <> Sheet2.Cells(i, CompanyColumn)) And _
        (Sheet2.Cells(i, YearsColumn) <= MaxYears) Then
        SelectedFondRows(3) = i
        v3 = Sheet2.Cells(i, VolatilityColumn)
        SelectedCompanies(3) = Sheet2.Cells(i, CompanyColumn)
        i = -1
    Else
        i = i + 1
    End If
Wend

```

If i <> -1 Then

MsgBox "Zadaná kombinace volatility a horizontu je příliš riziková"

Exit Sub

End If

Závěrečným krokem než program nabídne zvolené portfolio je vypočítat rozložení vloženého kapitálu mezi 3 fondy

b = Round(Money / 3, 0)

a = Round((Volatility * Money - b * v2 - Money * v3 + b * v3) / (v1 - v3), 0)

c = Money - a - b

If (a < 0 Or b < 0 Or c < 0) Then

MsgBox "Zadaná kombinace volatility a horizontu je příliš riziková"

Exit Sub

End If

Sheet.Cells(12, 1) = Sheet2.Cells(SelectedFondRows(1), FondNameColumn)

Sheet.Cells(12, 2) = a

Sheet.Cells(12, 3) = Sheet2.Cells(SelectedFondRows(1), VolatilityColumn)

Sheet.Cells(13, 1) = Sheet2.Cells(SelectedFondRows(2), FondNameColumn)

Sheet.Cells(13, 2) = b

Sheet.Cells(13, 3) = Sheet2.Cells(SelectedFondRows(2), VolatilityColumn)

Sheet.Cells(14, 1) = Sheet2.Cells(SelectedFondRows(3), FondNameColumn)

Sheet.Cells(14, 2) = c

Sheet.Cells(14, 3) = Sheet2.Cells(SelectedFondRows(3), VolatilityColumn)

End Sub

Private Function SelectFond(Volatility As Double, Money As Double, MaxYears As Double) As Integer

Dim Sheet As Worksheet

Dim Delta As Double, Delta2 As Double

Set Sheet = ActiveWorkbook.Sheets(2)

RowCount = 2

SelectFond = 2

Delta = Abs(Sheet.Cells(RowCount, VolatilityColumn) - Volatility)

SelectFond = -1

While (Sheet.Cells(RowCount, VolatilityColumn) <> "")

 If (Sheet.Cells(RowCount, YearsColumn) <= MaxYears) Then

 Delta2 = Abs(Sheet.Cells(RowCount, VolatilityColumn) - Volatility)

 If (Delta2 <= Delta) Then

 Delta = Delta2

 SelectFond = RowCount

 Else

 Exit Function

 End If

 End If

 RowCount = RowCount + 1

Wend

End Function

Kód je hotový a po grafické úpravě v Excelu vypadá výsledná ICT podpora po otevření následovně:

	A	B	C
1			
2	Investice		
3			
4	Volatilita		
5			
6	Maximální investiční horizont (roky)		
7			
8		<u>Navrhnout portfolio</u>	
9			
10			
11	Název fondu	Investice	Volatilita
12			
13			
14			
15			

Obrázek 7: výsledek, zdroj: vlastní

Jakmile uživatel zadá základní tři parametry do červených políček a zmáčkne tlačítko k navržení portfolia, výsledek vypadá následovně:

	A	B	C
1			
2	Investice	111 111 Kč	
3			
4	Volatilita	11,00%	
5			
6	Maximální investiční horizont (roky)	11	
7			
8		<u>Navrhnout portfolio</u>	
9			
10			
11	Název fondu	Investice	Volatilita
12	ČP Invest Smíšený fond	67 401 Kč	9,37%
13	Pioneer P. F. Global Dynamic	37 037 Kč	12,37%
14	AXA Realitní fond	6 673 Kč	19,86%
15			

Obrázek 8: program po výpočtu, zdroj: vlastní

4.3. Zkouška ICT podpory

Vytvořený program reaguje na veškeré možné požadavky, upozorňuje při zadání rizikových kombinací. Vyzkoušel jsem jej tedy i v praxi. K testu jsem zvolil dva své klienty, kteří mne v prosinci roku 2011 žádali o radu, kam investovat svůj kapitál. První klient, pan Zdeněk, si přál někam vložit své právě ukončené stavební spoření, ze kterého mu společnost vyplatila 180 000 Kč. Panu Zdeňkovi je 44 let a s tímto kapitálem počítá až v důchodovém věku, jeho investiční horizont je tedy cca 20 let. Po zhodnocení klientových zkušeností a postoji k riziku a zejména s přihlédnutím na délku investičního horizontu, zvolili jsme volatilitu 15%. Program nabídl následující portfolio:

	A	B	C
1			
2	Investice	180 000 Kč	
3			
4	Volatilita	15,00%	
5			
6	Maximální investiční horizont (roky)	20	
7			
8		Navrhnout portfolio	
9			
10			
11	Název fondu	Investice	Volatilita
12	ČP Invest Smíšený fond	69 266 Kč	9,37%
13	Pioneer Dynamický Fond	60 000 Kč	17,39%
14	AXA Realitní fond	50 734 Kč	19,86%
15			

Obrázek 9: Navržené portfolio pana Zdeňka, zdroj: vlastní

Program zvolil vesměs progresivní portfolio, skládající se ze dvou smíšených fondů a jednoho čistě akciového. Dle požadavku o diverzifikaci rizika také správně vybral tři různé investiční správce a rozdělil mezi ně investovanou částku. Klient zainvestoval svých 180 000, a když hodnotíme investici po půl roce, zjistíme, že první zvolený ČP Invest Smíšený fond je za posledních 6 měsíců v plusu 5,28%, druhý zvolený Pioneer Dynamický Fond je v plusu za posledních 6 měsíců 2,83% a třetí fond od společnosti AXA, konkrétně Realitní fond má za posledních 6 měsíců 3,55% do plusu. Klient si tedy prozatím může mnout ruce, jak dobře své peníze uložil, neboť jeho

investice má aktuální hodnotu 187 156 Kč., což odpovídá zhodnocení 3,98% za půl roku, což není vůbec zlé. Jelikož se ale jedná o dlouhodobou investici, kde počítáme s investičním horizontem cca 20 let, je ještě předčasné soudit, jak bude velké průměrné zhodnocení, neboť průběh se může kdykoliv změnit.

Druhý klient, pan Radek, zdědil menší obnos peněz, konkrétně 50 000 Kč. Jelikož mu peníze spadly do klína opravdu neočekávaně a pan Radek je zrovna nepotřeboval na nic použít, rozhodl se je odložit na kapitálový trh, neboť počítal s tím, že by mu mohly v probíhající „finanční krizi“ vydělat slušný obnos. Z klientovy analýzy vím, že má hypotéku a cca za 10 let se ji chystá jednorázově doplatit, proto jeho maximální investiční horizont bude 10 let. Pan Radek už je docela zkušený investor, často vyhledává odborné články a je tak trochu hráč. Proto se rozhodl v rámci nejisté doby podstoupit zvýšené riziko a zvolili jsme volatilitu 25%, což už dopředu mi bylo jasné, že program nabídne čistě akciové portfolio. Výsledek vypadal následovně:

	A	B	C
1			
2	Investice	50 000 Kč	
3			
4	Volatilita	25,00%	
5			
6	Maximální investiční horizont (roky)	10	
7			
8		Navrhnout portfolio	
9			
10			
11	Název fondu	Investice	Volatilita
12	ING (L) Invest Emerging Markets	26 705 Kč	23,41%
13	ISČS Global Stocks FF	16 667 Kč	25,77%
14	AXA Selection Emerging Equity	6 628 Kč	29,47%
15			

Obrázek 10: Navržené portfolio pana Radka, zdroj: vlastní

Dle očekávání program zvolil 3 čistě akciové tituly od 3 různých investičních správců. Po půl ročním balancování je ING Invest Emerging Markets -1,59% ve ztrátě, Global Stocks FF od Investiční společnosti České spořitelny je v plusu 9,07% a třetí fond od AXA Investiční společnosti – Selection Emerging Equity je v plusu 4,40%. Zde se projevila zejména výhoda diverzifikace portfolia, neboť jeden fond tahá portfolio do

ztráty, zatímco další dva jej drží v zisku. Hodnota klientova portfolia po půl roce vzrostla z původních 50 000 na 51378, což odpovídá zisku 2,76% za půl roku. I pan Radek je po půl roce v kladných číslech, ale i u něj je ještě velice brzo na nějaké rozhodování o tom, zdali byla investice zvolena správně či špatně.

Obě zvolená portfolia jsou tedy po půl roce v zisku, ale jelikož obě ve větší či menší míře obsahují určitou míru akcií ve svém portfoliu, na zhodnocení bude čas nejdříve za 5 let. V následujícím grafu je zobrazen vývoj indexu pražské burzy, známého jako PX, za posledních 18 let. Z uvedeného jasně vyplývá, že trh je momentálně v lehkém útlaku a do budoucna by se z něj měl vzpamatovat, každopádně aktuální výkyvy jsou velice bouřlivé.

Obrázek 11: vývoj indexu PX, zdroj: bcpp.cz

Závěr

V úvodu této práce jsem si nadefinoval, že hlavním cílem práce bude vytvořit funkční ICT podporu při tvorbě investičních portfolií a dílčím cílem, nezbytným pro pochopení myšlení investorů, je investiční průzkum provedený na vybraném vzorku klientů finančně-poradenské společnosti Partners. Investiční průzkum měl sloužit zejména jako náhled do přemýšlení lidí, kterým jejich finance nejsou lhostejné, a také bylo zásadní zjistit, jestli vnímají všude probíranou „finanční krizi“ jako příležitost pro své investice, nebo spíše jako hrozbu. ICT podpora měla především vzniknout jako nástroj, který bude šetřit čas vedoucím pracovníkům při práci s méně zkušenými poradci, radící klientům kam investovat, a také aby se z nováčka rychleji stal zkušený obchodník, který dokáže poskytovat profesionální služby a poradenství.

Pro tvorbu ICT podpory byl zvolen programovací jazyk Visual Basic, aplikovaný do sady Microsoft Office, konkrétně Microsoft Excel. Po otevření programu se objeví jednoduché, uživatelsky příjemné a intuitivní prostředí. Důležitými parametry, které je nutné zadat, je částka, kterou chce klient investovat, dále tolerance a postoj riziku, zahrnutá do míry volatility a také maximální investiční horizont se kterým program může počítat. Jakmile uživatel zadá tyto tři parametry, program vyhodnotí nejvhodnější strategii rozložení investovaných prostředků, diverzifikuje portfolio a navrhne klientovi individuální řešení, takzvaně ušité přímo na míru.

Program tedy splňuje předem nadefinované podmínky. První z nich byla, aby navrhoval investiční portfolia, která jsou diverzifikovaná, což se podařilo díky automatickému rozložení finančních prostředků mezi 3 investiční správce. Druhou podmínkou bylo udržení investice ve výkyvech, které je klient schopen emočně unést. Tuto podmínku není vždy jednoduché splnit, neboť volatilita vypočtená z vývoje fondu v dobách minulých nezaručuje tuto volatilitu i do budoucna. Každopádně se jedná o parametr, který se podařilo do programu naaplikovat a nezbyvá než doufat, že se statistické výpočty budou držet aspoň trochu reality a investiční trh nepřinese nepříjemné překvapení. Třetí a závěrečnou podmínkou bylo, aby navrhnutá investice byla likvidní dle klientových představ. Tato podmínka vychází částečně z investičního trojúhelníku a částečně ze známých faktů, kde se stoupající volatilitou je také nutné počítat s delším plánovaným časovým horizontem investice. Proto jsem aplikoval

parametr, určující maximální investiční horizont, abych zamezil možnosti, že klient má „velké oči“ a vidí velké zisky v krátké době. Neboli pokud zadá např. maximální investiční horizont 2 roky, program automaticky vyloučí investiční strategie typově akciové či některé dluhopisové a smíšené fondy. Tento parametr zejména ochrání nováčky před špatným rozhodnutím a slibováním téměř nemožného – velkého zisku, s nízkými výkyvy na krátkém časovém horizontu.

ICT podpora, vytvořená pro tvorbu investičních portfolií je tedy plně funkční a částečně supluje kontrolní mechanismy vedoucích pracovníků a eliminuje chybu lidského faktoru. Slabiny zatím v testovacím provozu nebyly objeveny, každopádně se stále jedná pouze o doporučující podporu, která nemůže plně rozhodovat za klienta, kam má investovat své prostředky. Také, jak jsem již poznamenal, není možné klientovi garantovat jakoukoliv volatilitu, která byla v minulosti, i do budoucna.

Literatura

- 1) [8] BAROŠ, R. *Škola finanční gramotnosti: typy podílových fondů* [online]. 2011 [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: < <http://www.penize.cz/podilove-fondy/225100-skola-financni-gramotnosti-typy-podilovych-fondu>>.
- 2) [10] BREDEN, M., SCHWIMMER, M. *Excel 2007 VBA – Velká kniha řešení*. 1. vyd. Brno: Computer press, 2009. 685 s. ISBN 978-80-251-2698-1.
- 4) [3] GRAHAM, B. *Inteligentní investor*. 2007. ISBN 978-80-247-1792-0.
- 5) [6] JÍLEK, J. *Akciové trhy a investování*. Praha : GRADA, 2009. 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3.
- 6) [9] KOHOUT, P. *Finance po krizi*. Praha : GRADA, 2011. 328 s. ISBN 978-80-247-4019-5.
- 7) [1,4] KOHOUT, P. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. Praha : GRADA, 2008. 311 s. ISBN 978-80-247-2559-8.
- 8) [12] PROUZA, T. *Privátní bankovníctví, masový produkt s pěknou mašličkou* [online]. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: < <http://www.penize.cz/ucty-karty/213084-privatni-bankovnictvi-masovy-produkt-s-peknou-maslickou>>.
- 9) [5] REJNUŠ, O. *Teorie a praxe investování s cennými papíry*. 3.vyd. Praha : Computer Press, 2004. 257 s. ISBN 80-7226-571-7.
- 10) [2] SYROVÝ, Petr. *Investování pro začátečníky*. 2005. ISBN: 80-247-1366-7.
- 11) [7] TRAXLER, J. *Akcie na rok 2012* [online]. 2011 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: < <http://www.finmag.cz/cs/finmag/investice/akcie-na-rok-2012>>.
- 12) [11] WALKENBACH, J. *Microsoft Excel 2000 & 2002: programování ve VBA*. Praha : Computer Press, 2001. 736 s. ISBN 80-7226-547-4.
- 13) [13] ZÁMEČNÍK, P. *Kdo má kolik finančních poradců* [online]. 2012 [cit. 2012-05-07]. Dostupné z: < <http://www.investujeme.cz/kdo-ma-kolik-financnich-poradcu>>.

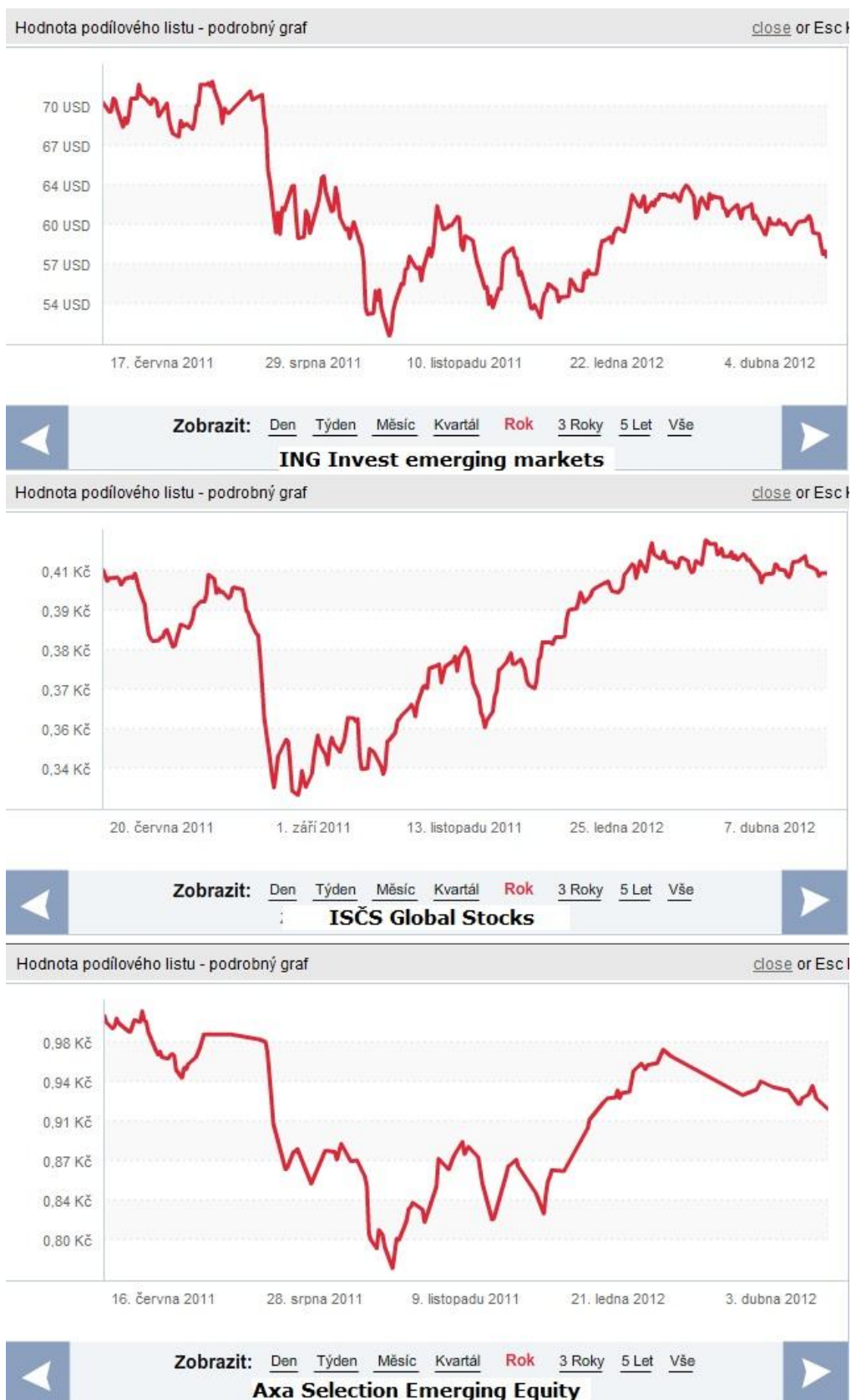
Seznam použitých obrázků, grafů a tabulek

Obrázek 1: Partners Komodity Invest, zdroj: interní materiály Partners.....	18
Obrázek 2: investiční trojúhelník, zdroj: dolceta.eu.....	19
Obrázek 3: Panel nástrojů, zdroj: slezak-petr.cz.....	22
Obrázek 4: Organizační struktura Partners, zdroj: Výroční zpráva spol. Partners...	24
Obrázek 5: Úspory domácností , zdroj: vlastní dle dat Ministerstva financí ČR...	30
Obrázek 6: Struktura podílového fondu Sporoinvest, zdroj: iscs.cz, vlastní úprava	31
Obrázek 7: výsledek, zdroj: vlastní.....	40
Obrázek 8: program po výpočtu, zdroj: vlastní.....	40
Obrázek 9: Navržené portfolio pana Zdeňka, zdroj: vlastní.....	41
Obrázek 10: Navržené portfolio pana Radka, zdroj: vlastní.....	42
Obrázek 11: vývoj indexu PX, zdroj: bcpp.cz.....	43
Obrázek 12: vývoj portfolia Zdeňka za poslední rok, zdroj: peníze.cz + úprava...	48
Obrázek 13: vývoj portfolia Radka za poslední rok, zdroj: peníze.cz + úprava.....	49
Obrázek 14: Investiční průzkum, zdroj: vlastní.....	50

Přílohy

Obrázek 12: vývoj portfolia Zdeňka za poslední rok, zdroj: peníze.cz + úprava

Obrázek 13: vývoj portfolia Radka za poslední rok, zdroj: peníze.cz + úprava

Investiční průzkum – pro zpracování bakalářské práce

1. Jaké máte znalosti z oblasti investování na kapitálovém trhu
 - a) Základní nebo žádné
 - b) Pokročilé, znám běžné typy nástrojů, jako např. podílové listy či dluhopisy, související míru rizika a způsoby obchodování
 - c) Nadprůměrné, znám většinu typu investičních nástrojů, související rizika a způsoby obchodování
 - d) Nadprůměrné, mám formální vzdělání v oboru financí nebo profesní zkušenosti.
2. Kde jste se poprvé setkali s možností investování.
 - a) V bance
 - b) V pojišťovně
 - c) U finančního poradce
 - d) U investičního poradce
 - e) Jiné
3. Ze svého příjmu investujete na kapitálovém trhu
 - a) Dosud neinvestuji
 - b) Menší část
 - c) Polovinu
 - d) Většinu
4. Jak vnímáte aktuální „finanční krizi“ z hlediska investování
 - a) Příležitost, již jsem v nedávné době zainvestoval a očekávám zisk
 - b) Příležitost, čekám na vhodnou dobu, takzvané dno
 - c) Problém
 - d) Neřeším
5. Jaké jsou vaše zkušenosti s investováním
 - a) Pozitivní
 - b) Nemám zkušenosti
 - c) Negativní
6. Jaké množství peněz máte v současné době zainvestováno
 - a) Do 100 000 Kč
 - b) 100 000 – 300 000 Kč
 - c) 300 000 – 500 000 Kč
 - d) Více jak 500 000 Kč.

Obrázek 14: Investiční průzkum, zdroj: vlastní